

VINGEFANGET

MEDLEMSBLAD FOR FOA-PSYKIATRI
Hjemmesiden: www.foa-psykiatri.dk

FOA
FAGOGARBEJDE

NUMMER 1 - JANUAR 2006

Psykiatriklubben arrangerede besøg på Ceres Bryggerierne - eller som det hedder i dag: ROYAL UNIBREW. Der var kun 4 tilmeldte, da fristen for tilmeldelse var overskredet. Men - takket være Erik Sindal, der lynhurtigt skaffede flere deltagere, blev besøget gennemført. Læs mere på side 3.

Udkommer i månederne januar - april - juli - oktober

Hjemmesiden: www.foa-psykiatri.dk
Bent Hvolby: bhv@psykiatri.aaa.dk
Jesper Priskorn: jep@psykiatri.aaa.dk
Mette Grandjean: mgr@psykiatri.aaa.dk

Mette Grandjean Bent Hvolby Jesper Priskorn

Fagforeningskontingenter: Hvor ligger grænsen?

Af Jesper Priskorn

Et klart flertal af fagforeningsmedlemmer og ikke organiserede kolleger mener, at fagforenings kontingenterne er for høje og skal sænkes med flere hundrede kroner.

Det viser en ny undersøgelse. Mange vil melde sig ind eller blive i fagforeningen, hvis kontingenterne bliver lavere, skriver LOs Ugebrev A4.

Løsningen kan være medlemskaber med forskellig pris- og serviceniveau, mener Flemming Ibsen, lektor og arbejdsmarkedsforsker ved Aalborg Universitet.

FOAs kontingent er dog placeret i den billige ende. Det er faktisk ca. det halve af Bibliotekarforbundets, der udgør 516 kr., og som ligger højest.

Denne diskussion om hvor stort kontingentet skal være – burde drejes til, er din kollega medlem af fagforeningen. Hvor tit snakker i om dette på din afdeling/arbejdssted.?

Kontingent FOA

**Du betaler 123,50 kr. i kontingent til forbundet og 170,- kr. i kontingent til Århus afdelingen, derudover betaler du 80,- kr. til Psykiatriklubben
Ialt 373,50 kr.**

RESTEN af dit kontingent er forsikringer mod arbejdsløshed og efterløn, gruppelev, Etc.

For mig som er medlem, kunne det være rart, at du som medlem også satte krav til din kollega, jo flere vi er med, jo billigere kunne det blive.

Desværre har vi i dag et solidarisk lønsystem – alle for en – det vil sige at du som betaler, for ikke mere i løn end den kollega som "nasser" på overenskomsterne – jeg ville vende denne diskussion om – KRÆV AT ALLE DINE KOLLEGAER ER MEDLEM – det manglede bare.

FOA-PSYKIATRI's kontor

Du finder os i parken, på vejen ned til Solbakken på Psykiatrisk Hospital, Risskov.

Overfor gartneriet ved "Motionshulen".

Du kan også læse mere om os på vores hjemmeside

www.foa-psykiatri.dk

Her vil du kunne se,

hvem vi er og hvem der er dine tillidsvalgte.

Ceres besøget 2005

Af Jesper Priskorn

Efter stor opfordring fra personalet i afdeling S, på Psykiatrisk hospital, arrangerede vi et besøg på Ceres Bryggerierne eller som det hedder i dag ROYAL UNIBREW.

Forventningen om stor deltagelse fra medlemmerne og især afd. S. var stor fra klubbens side. Ligeså stor var skuffelsen, da vi opdagede der kun var 4 tilmeldte, da fristen for tilmeldelse var overskreden.

Vi var tæt på at aflyse, da Erik Sindal, blev redningsplanken for besøget.

Han foreslog at vi tog hans kollegaer med fra administrationen og her var der ingen betænkelighed, de stillede med 14 personer på ganske kort tid og vi fik alle en hyggelig aften og fik hilst på andre kollegaer på en ny og hyggelig måde.

Efter min mening, var det en succes og kan sagtens gentages igen en anden gang.

Men det må fra klubbens side give tid til refleksion, hvordan kan det være at vi ikke selv kan stille med et hold, på minimum 20 personer, til et sådan arrangement, når vi har over 400 medlemmer – administrationen deltog med næsten 50 %, med kort varsel.

Har vi ikke lyttet til medlemmerne, jo det var et ønske fra jer.

Er tiden for socialt fællesskab ikke IN, blandt FOA medlemmer?

Nå, nok om det, det var en rigtig hyggelig tur og vores viden om produktion, salg og eksport er blevet større.

Desuden var det også muligt, at nyde et stykke mad og smage på de mange produkter – og øllet faldt tydeligt i alles smag. Så meget at vi fandt et lille listigt sted efterfølgende, hvor vi havde mulighed for at kontrollere rigtigheden, endnu engang.

Jeg siger tak til dem som deltog og især tak til administrationen, som sprang til med kort varsel og gjorde dagen mulig.

Ferietur til Prag

Af Jesper Priskorn

Vi havde arrangeret en tur til Prag med N.C. Møller busser – det samme busselskab der har kørt os til både Polen og Firenze. Men desværre var interessen ikke særlig stor i øjeblikket og det bliver derfor ikke til noget – men hvis du og dine kollegaer finder ud af, at vi senere skal arrangere en sådan tur, kan vi jo prøve igen, det kræver dog vi fylder en hel bus.

Studietur til England – London

Af Jesper Priskorn

FOA – Psykiatri er i fuld gang med at arrangere en studietur til London, som før beskrevet og vi havde håbet på et færdigt program, men desværre.

Men du kan sætte kryds i kalenderen i uge 38 og vi forventer at tage af sted søndag d. 17.09.06 og forventer at komme hjem lørdag d. 23.09.05.

Vi har fuld gang i nogle kontakter og fået hjælp af en engelsk uddannet psykiatrisk sygeplejerske, Trevor Eyles, som nu fungerer i lokalpsykiatrien i Århus.

Vi forventer stadig at vi får følgende at se:

Hjemmebehandling i forbindelse med et offentligt psykiatrisk sygehus i Nordlondon

– mulighed for at se afdelinger, intensiv, ambulant og skadestue og desuden besøg ved hjemmebehandlere.

Privat psykiatrisk hospital – måske Retspsykiatrisk.

Medarbejdere med brugerbaggrund

Varighed ca. 4-5 timer, Sven Preisel har fin kontakt til dette område og vi vil også her høre om deres arbejde med at skaffe ordinære job.

Derudover arbejder vi på Socialpsykiatrien, Trevor har allerede kontaktet flere steder

Transport:

Det ligger rimeligt fast at vi tager med bus/tog og færge.

Prisen forventer vi vil ligge omkring 3500,- kr. pr person.

*Mere herom i næste nummer
- incl. tilmeldingsblanket*

Adihodé - Klubbens barn gennem Børnefonden.

Af Peter Bugge

Én gang om året får man en statusrapport fra Børnefonden, der fortæller, hvordan det går ens sponsorbarn.

Det følgende er direkte oversat;

"Adihodé har det godt. Hun spiser mindst 4 gange om dagen - hun spiser alt, hvad hun bliver tilbudt. Men hun foretrækker ris. Hun vokser og udvikler sig ganske fint.

Adihodé vasker op og henter vand, inden hun går i skole. På fridage går hun med moderen på marken. Hun spiller fodbold og håndbold. Adihodé holder af at spille Domino spil. Én af hendes onkler, som bor i Côte d'Ivoire, besøgte familien og tilbød hende et par sandaler og noget stof. Hun optræder i skole teatret - og det siges, at hun er en god skuespiller.

Adihodé går 3.klasse om. Hun fik 4,75 ud af 10 point. Hun forsøger sit bedste i matematik, kan godt lide fransk, men får dårlige karakterer i diktat og skrivning. Hun får således ekstra timer. Skolen ligger 500 meter fra hjemmet. De andre søskende er rykket op på næste skoletrin - og en ældre bror er rejst til Nigeria.

Den samlede familie har det godt og lever af at dyrke landbrug. Moderen sælger nogle afgrøder.

Omkring 2.000 skoleelever har fået khaki uniformer. 118 elever har fået en pris for deres gode skole kundskaber. Der er opført flere bygninger - bl.a. et slags bibliotek.

Sundhedscentret har fået økonomisk assistance. Alle sponsorbørnene er blevet vaccineret mod menigitis. Centret har ansat en lærer, der skal undervise eleverne i at skrive breve. Yderligere 7 er ansat til at træne 106 familier i at skrive, læse og tale fransk. Hver af de helt yngste elever har modtaget et stk. legetøj hver. Centret har også bygget en del toiletter."

GÅDE

Prøv lige om du kan gætte løsningen på denne her !

3 mænd er meget trætte efter en bytur i København og bestemmer sig for at tage et hotelværelse inden de rejser hjem til provinsen.

På hotellet får de af vide at der kun er 1 værelse ledigt og at det koster 30 kr. De er meget trætte og bestemmer sig for at tage det og betaler 10 kr. hver.

Da de er gået op på værelset, bestemmer hotelværtten at det er for meget med 30 kr. og sender piccoloen op med 5 kr.

Piccoloen tænker at 5 kr. er et dumt beløb for det kan ikke deles med 3, så han beholder 2 kr. og giver hver af mændene 1 kr.

Nu har mændene betalt 9 kr. hver for værelset, det er 27 kr. Piccoloen har beholdt 2 kr. det giver 29 kr.

HVOR ER DEN SIDSTE KRONE BLEVET AF ??????????

Klare retningslinjer for udlejning af boliger

Af Jesper Priskorn

I medierne har der de seneste dage været en omtale af, hvordan medarbejdere og familiemedlemmer i Lærerstandens Brandforsikring er blevet favoriseret ved tildeling af lejligheder. I FOAs pensionskasse Pen-Sam kan dette ikke finde sted. Pen-Sam har klare retningslinjer for udlejning af boliger i ejendomme, der ejes af Pen-Sam Liv og de fire pensionskasser i Pen-Sam.

Reglerne er, at personer, der har en pensionsordning i Pen-Sam, har fortrinsret til lejlighederne. Kun hvis der ikke er medlemmer på ventelisten, kan lejlighederne udlejes til andre. Retningslinjerne er fastlagt af forbrugergrupperne i Pen-Sam's pensionsordninger.

Her kan du læse nærmere om Pen-Sams retningslinjer for udlejning.

Retningslinier for udlejning

Pen-Sam's retningslinier for udlejning af boliger i ejendomme ejet af pensionskasser tilknyttet Pen-Sam eller af Pen-Sam Liv forsikringsaktieselskab

Medlemmer af en pensionskasse og forsikrede med en pensionsordning i Pen-Sam Liv forsikringsaktieselskab har fortrinsret til Pen-Sam's ejendomme.

Tildelingen sker efter opnoteringstidspunktet.

Medlemmer eller forsikrede, der søger en bolig, udfylder et ansøgningsskema, der registreres i datoorden, således at de, der har søgt først, først får tilbudt en bolig.

Pensionister har fortrinsret til lejlighed. *

Der tages hensyn til særligt belastende sociale eller helbredsmæssige forhold.

Medlemmer går altid forud for ikke-medlemmer.

* Fortrinsretten for pensionister, der er skrevet op efter 01.05.2005, træder først i kraft, når de medlemmer, som er skrevet op før 01.05.2005, har fået en bolig. Dette har først og fremmest betydning i forbindelse med tildeling af boliger i de ældre/billige ejendomme i hovedstadsområdet.

Hvordan får jeg en bolig?

Du kan blive skrevet op på Pen-Sam's venteliste for boligsøgende ved at indsende et ansøgningsskema til Pen-Sam's boligudlejning.

Oplysninger om ejendommene får du ved at gå ind på ejendomsversigterne på hjemmesiden www.pensam.dk. Man kan maksimalt skrives op til 4 ejendomme. Det er gratis at være skrevet på ventelisten.

Du bliver skrevet op ved at udfylde et ansøgningsskema og sende det til os. Send det til: Pen-Sam, Jørgen Knudsen Vej 2, Postboks 282, 3520 Farum.

Inden ansøgningsskemaet udfyldes, er det en god ide at overveje hvor høj en boligudgift du kan betale hvilken beliggenhed, der er ideel i forhold til

dine behov nu og i fremtiden om du ønsker altan til lejemålet og om du har behov for elevator om der skal være tilladelse til at holde husdyr evt. at besigtige ejendommen

Det udfyldte ansøgningsskema skal indsendes til Pen-Sam. Pen-Sam fremsender ikke en bekræftelse på modtagelsen af din ansøgning.

Når det bliver din tur, vil du få tilbudt en lejlighed. Lejlighederne sendes som regel i tilbud til flere på en gang og der er en svarfrist på omkring 1 uge.

Ansøgere, der ikke svarer på tilbuds-breve eller ajourføringsbreve, bliver slettet fra ventelisten.

Pen-Sam fordeler 1,5 mia. kr. til medlemmerne

Med en kontorente på 6 % efter skat for 2005 har Pen-Sam Liv's bestyrelse her kort tid før jul besluttet at fordele et stort overskud til Pen-Sam Liv's arbejdsmarkedspensionsmedlemmer.

Ved siden af den høje kontorente, der skyldes gode investeringsafkast og en fornuftig omkostningsbonus, er der et betydeligt risikooverskud, hvilket giver en god bonustilskrivning.

"Vi er særdeles tilfredse med, at medlemmerne får meget ud af pengene på deres ordninger i Pen-Sam Liv og dermed flere penge til deres alderdom," siger direktør Palle Olsen fra Pen-Sam.

Gennem de seneste år har Pen-Sam nedbragt administrationsomkostningerne betydeligt. Det er uanset dette fortsat nemt for medlemmerne at få rådgivning tæt på, hvor de bor, enten på et af de fem lokalkontorer eller

på de konsulentordninger, der bliver holdt rundt i hele landet.

"Det er meget tilfredsstillende, at det nu er lykkedes på samme tid at forøge afkastet og nedbringe omkostningerne. Dette betyder i sidste ende højere pension til FOAs medlemmer," siger FOAs formand Dennis Kristensen.

Pen-Sam passer på pensionsordningerne for de 215.000 medlemmer af FOA – Fag og Arbejde.

Hva' så hr. minister? Af Jacob Sylvest Grantzau

*Jeg er på hospitalet
Men hvor er personalet
De andre ved det ik'
Personalet det er væk!*

*Jeg vil gerne snakke
Men jeg må ta' til takke
Med min medicin
Og det er helt til grin!*

*Personalet render
For lokummet det brænder
Det gi' r på panden sved
De bli'r snart slidt ned!*

*Igennem stress og jag
Sådan går der' s dag
For her er nul normering
Mage til regering!*

*Jeg er på hospitalet
Men hvor er personalet
Minister' n svarer kækt;
"De er sparet væk!"!*

Diplomuddannelsen I Psykiatri

Af Jesper Priskorn

FOA – Psykiatri har længe arbejdet på at skabe mulighed for at vores faggrupper også får mulighed for at tage diplomuddannelse i Psykiatrien – dette ser nu ud til at lykkes.

Der er nu nogle rammer klar for en ny tværsektoriel efteruddannelse – som via afsluttende eksamen – kan give adgang til diplomuddannelsen.

Uddannelsesafdelingen og CVU – Alpha - (JCVU), arbejder i disse måneder på at ændre Den Tværsektorielle Efteruddannelse.

Ændringen vil betyde, at deltagerne kan vælge, at afslutte uddannelsen med en eksamen, som den enkelte kursist kan bruge, ved ansøgning om optagelse på Diplomuddannelsen i Psykiatri.

Da dette arbejde ikke er afsluttet, er det besluttet at udskyde starten på dét hold, der skulle starte i januar, vi forventer, at det nye forløb kan starte i løbet af marts/april 2006.

Der vil blive udsendt information til de aktuelle ansøgere, til afdelinger og institutioner samt indkaldt til informationsmøde i det nye år.

Hvad er den Tværsektorielle efteruddannelse ?

Den Tværsektorielle Efteruddannelse 2006

Mange opgaver i psykiatrien løses i et samarbejde på tværs af faggrænser i et samarbejde mellem professionelle fra forskellige sektorer og brugere samt pårørende. Kendskab til "de andres" arbejdsområder og evner til at samarbejde, kommunikere og koordinere kommer derfor naturligt i fokus.

Som noget nyt på uddannelsen, vil kompetenceudvikling indgå som en struktureret del, med bl.a. integrerede projekter, arbejdspladsinvolvering, vejledning, etc.

Efteruddannelse har som mål at give deltagerne mulighed for:

- at opdatere viden og metoder inden for psykiatriområdet og den sociale indsats for sindslidende.
- at øge evnen til refleksion over daglig praksis.
- at få indsigt i brugsværdien af og redskaber til at arbejde med dokumentation og evaluering i daglig praksis.
- at få indsigt i og redskaber til at samarbejde på tværs af faggrupper og sektorer.
- at få redskaber og træning i projektarbejde - kompetenceudvikling

Deltagerkreds:

Medarbejdere, der arbejder med den sociale indsats, pleje og aktiviteter i forhold til sindslidende, dvs. pædagoger, plejere, ergoterapeuter, sygeplejersker, socialrådgivere og social- og sundhedsassistenter.

Varighed:

10 moduler á 1 uges varighed inden for 1 år.

Undervisningsfri i sommermånederne juli og august.

Deltagerforudsætninger og antal:

Deltagerne skal have minimum tre års erfaring i arbejde med sindslidende samt viden om psykiatri fra grunduddannelsen eller i form af anden dokumenteret viden.

Max. 24 deltagere.

Tidspunkt:

Nyt starttidspunkt – kontakt skolen

Pris:

Kr. 16.000,-

Tilmelding :

Psykiatrisk Hospital, att.: Bodil Edlund, Uddannelsesafdelingen, Skovagervej 2, 8240 Risskov - eller faxes til nr.: 7789 2339.

Yderligere information:

Uddannelseskonsulent Jan Nielsen, tlf. 7789 2313

e-mail: jn@psykiatri.aaa.dk

Sekretær Bodil Edlund,

tlf. 7789 2321

e-mail: bed@psykiatri.aaa.dk

Hvad er diplomuddannelsen?

Tværfaglig diplomuddannelse - Psykiatri i teori og praksis

Fra efteråret 2005 udbydes ved Jysk Center for Videregående Uddannelse i samarbejde med Den Sociale Højskole den nye Tværfaglig diplomuddannelse - psykiatri i teori og praksis (TDP). Udbuddet sker under forudsætning af undervisningsministeriets forventede godkendelse af studieordningen.

Uddannelsen henvender sig til medarbejdere i alle dele af det psykiatriske arbejdsområde ved hospitaler og i den sociale sektor. Studerende uddannes til at forbedre deres personlige og faglige kompetencer til at varetage højt kvalificerede funktioner og giver forudsætninger for videreuddannelse. Uddannelsen bygger på nationale og internationale forskningsresultater.

I efteråret 2005 udbydes det første modul af uddannelsen, der er et studieintroducerende modul, der omhandler centrale problemstillinger og videnskabsteori i relation til psykiatri. Modulet udbydes som deltidsstudium over 3 måneder startende 4.-5. oktober 2005 og herefter undervisning to gange om måneden.

Adgangskrav

Adgangskravet er 2 års relevant erhvervs erfaring samt en mellemlang videregående uddannelse, som f.eks. en professionsbacheloruddannelse som sygeplejerske, pædagog, socialrådgiver, ergo- eller fysioterapeut, lærer eller lignende.

Uddannelsen er normeret til et års fuldtidsstudium, og udbydes foreløbigt som deltidsstudium med et modul hvert halve år. Uddannelsen består af tre obligatoriske fagmoduler, to faglige valgmoduler indenfor uddannelsens områder og et afgangsprøve. Relevante moduler fra andre diplomuddannelser kan indgå i uddannelsen som valgmoduler. Prisen for uddannelsen er kr. 8.200 for hvert fagmodul og kr. 9.000 kr. for afgangsprøvet.

Uddannelsens moduler

Modul 1: Videnskabsteori - sociale, pædagogiske og sundhedsmæssige problemstillinger.

Modul 2: Teorier og metoder i arbejdet med mennesker med en sindslidelse.
Modul 3: Samarbejde og organisering.

Valgmodul: Psykiatriske problemstillinger og opgaver i relation til en udvalgt brugergruppe

Valgmodul: Relationsarbejde i psykiatrien.

Valgmodul: Udvalgte indsatsformer i relation til mennesker med sindslidelse.

Afgangprojekt.

Ansøgningsskema

Ansøgningsskema vedlagt dokumentation skal indsendes til: Uddannelses- og Udviklingsafdelingen, JCVU, att. Hanne Hald, Rudolfgårdsvej 1, 8260 Viby

Yderligere oplysninger

For nærmere information henvises til kontakte studievejlederne ved diplomuddannelserne eller sekretæren for uddannelsen:

Sekretær for uddannelsen Hanne Hald.

Træffes dagligt. Tlf. 87 388 308. E-mail: hh@jcvu.dk

Studievejleder Anne Marie Zwergius.
Træffetid tirsdag 13-16 eller efter aftale.
Tlf: 87 388 335. E-mail: amz@jcvu.dk
Studievejleder Solveig Brander.

Træffetid torsdag kl. 13-16 eller efter aftale. tlf 87 388 325. E-mail: sb@jcvu.dk

Studieleder ved Den Sociale Højskole Anne Birthe Dørup,
Tlf: 87 369 636. E-mail: abd@dsh-aa.dk

Faglig koordinator for uddannelsen Carsten Hegnsvad, E-mail: cahe@jcvu.dk

Hvis mænd tror de er noget

Hvad er en mand i saltsyre?
- et løst problem!

Hvornår er en mand 10 kr. værd?
- når han skubber en indkøbsvogn!

Hvad er forskellen mellem en mand og yoghurt?
- i yoghurt er der kultur!

Hvad kalder man mænd, der har mistet 90 % af deres intelligens?
- enkemænd!

Hvad er en mand, som springer ud fra 15. etage?
- et bidrag til "Bo Bedre"!

Hvorfor slår jordemødre de nyfødte i numsen?
- ved de intelligente falder tappen af!

Hvorfor skal en kvinde hellere være smuk en klog?
- fordi mænd bedre kan se end tænke!

Hvorfor har mænd et gen mere end en hest?
- så de ikke drikker af spanden, når de vasker bilen om lørdagen!

Hvorfor kan mænd lide blondine vitser?
- fordi de forstår dem!

Hvorfor •ndes der overhovedet mænd?
- fordi en vibrator ikke kan slå græs!!!!

Efteruddannelsesudvalg for social- og sundhedsområdet i Århus amt

Det lokale AMU-efteruddannelsesudvalg for social- og sundhedsområdet i Århus amt
AMU efteruddannelsesudvalgets Nyhedsbrev
Udpluk fra nyhedsbrevet

Fra kursusleverandør til kompetencepartner

Det nye AMU tilstræber, at der skal være et tæt samarbejde mellem arbejdspladserne og skolerne. I den forbindelse har Undervisningsministeriet og Learning Lab Denmark udsendt en folder om kompetencepartnerskaber.

Folderen fortæller om, hvordan skolerne og arbejdspladserne kan udvikle deres samarbejde omkring praksisnær kompetenceudvikling. Hovedtankegangen for det nye AMU er, at der ikke længere tænkes i kunde-leverandørforhold, men i partnerskaber mellem skole, arbejdspladsernes ledelse og kursusedtagerne omkring medarbejdernes kompetenceudvikling.

Partnerskaberne skal styrke kvaliteten af AMU-uddannelserne - deltagerne skal mærke, at det de lærer, kan bruges i deres arbejde, arbejdspladserne skal opleve, at kurserne spiller tæt sammen med deres lokale udviklingsbehov, og skolerne skal sørge for at sætte praksisnær kompetenceudvikling på dagsordenen.

Pjecen opfordrer til, at skolerne og arbejdspladserne går i gang med at etablere kompetencepartnerskaber samt får drøftet og afklaret, hvilke temaer der kan og skal indgå i deres samarbejde.?

Stor tilfredshed med AMU-efteruddannelse indenfor social- og sundhedsområdet

En analyse foretaget af Teknologisk Institut viser, at deltagere på EPOS' uddannelser er meget tilfredse med kvaliteten af undervisningen.

Teknologisk Institut har gennemført en undersøgelse ved hjælp af resultater fra AMU-evalueringssystemet: Viskvalitet suppleret med interviews af over 100 deltagere. Rapporten viser, at deltagertilfredsheden ikke er faldet som følge af ændrede vilkår, pga. ny AMU-lovgivning i 2004. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden: www.epos-amu.dk se under Publikationer.?

Tværgående UdviklingsPulje - TUP

AMU-udbydere og efteruddannelsesudvalg har mulighed for at søge midler fra Undervisningsministeriets Tværgående Udviklings Pulje (TUP). Disse midler skal bidrage til udvikling af det samlede AMU-program gennem tilskud til pædagogiske udviklingsprojekter.

Social- og Sundhedsskolen i Århus har netop afsluttet et udviklingsprojekt om praksisnær kompetenceudvikling. Projektet har sat fokus på, hvordan der kan etableres et tættere samspil mellem arbejdsplads og skole omkring medarbejderens kompetenceudvikling, og på de krav et tættere samspil stiller til lærerne.

Projektet peger på nye samarbejdsformer mellem skole og arbejdsplads, som kan medvirke til, at deltagerne får et større udbytte af deltagelse i uddannelse, bl. a. ved at alle parter indgår i et forpligtende samarbejde omkring deltagernes læreproces. Rapporten fra projektet kan downloades på Århus-skolens hjemmeside www.sosuaarhus.dk.

Skolen er i 2005/2006 i gang med endnu et tværgående udviklingsprojekt, hvor der bliver sat fokus på transfer og implementering, og på eksempler på best practice og erfaringer med metoder, der kan fremme og understøtte, at deltagerne på AMU-uddannelser i højere grad kan omsætte det lærte i den daglige praksis.

Kompetenceafklaring - DIKA

Social- og Sundhedsskolen i Århus har det seneste år arbejdet med at udvikle et koncept for dialogbaseret individuel kompetenceafklaring for basisedarbejdere inden for social- og sundhedsområdet og det pædagogiske område. Projektarbejdet har været finansieret af EU-socialfond.

Projektet nærmer sig nu sin afslutning. Der har i løbet af 2005 været gennemført 7 forløb med i alt 128 deltagere, fordelt på 37 deltagere inden for det pædagogiske område og 91

deltagere inden for social- og sundhedsområdet.

En evaluering foretaget af NIRAS-konsulenterne viser, at der har været meget stor tilfredshed med forløbet og med de værktøjer, som er blevet anvendt i forhold til den enkeltes kompetenceafklaring. Deltagerne understreger især, at dialogen med kollegerne om kompetencer og vurderingen af egne kompetencer har haft stor betydning, ligesom deltagerne understreger, at de er blevet mere bevidste om egne ressourcer og er blevet bedre rustet til at indgå i den videre planlægning af egen kompetenceudvikling.

Fremover vil metoderne og værktøjerne til individuel kompetenceafklaring kunne indgå som en del af AMU-uddannelsen: Medarbejdernes personlige ressourcer. Kontakt skolens uddannelseskonsulent for nærmere oplysninger.

Den afsluttende rapport vil kunne downloades fra Århus skolens hjemmeside i starten af januar måned.

Medlemmer af efteruddannelsesudvalget

Karin Perregaard, Psykiatrien Århus Amt, Inge Rasmussen, FOA Randers, Vibeke Kruse, Sundhedsstaben, Århus Amt, Bodil Gundgaard, Randers Kommune, Hanne Kofoed, Odder Kommune, Susanne Ladefoged, FOA Århus, Jesper Priskorn, FOA Århus, Ulla Krogh, FOA Silkeborg

Nyhedsbrevet udgives af Social- og Sundhedsskolen i Århus.

Tekst: Formand for efteruddannelsesudvalget Karin Perregaard

Uddannelseskonsulent Lis Fibæk

Repro: Kursussekretær Caroline Johannessen

Nyhedsbrevet bliver udsendt som en direct mail. Har du ikke allerede tilmeldt dig maillisten, så send dine oplysninger til kursussekretær Caroline Johannessen på mail: cjo@sosu.aaa.dk

Krummen

Af Mette Grandjean

En omsorgsfuld og bekymret ægtemand

Dette brev er skrevet af en omsorgsfuld og bekymret ægtemand. Det udtrykker så perfekt hans observationer af hans bustrus forandringer – forandringer som bekymrer ham. Som de fleste andre vil du også være glad for, at du tog dig tid til at læse dette.

Kære Venner!

Det er vigtigt, at mænd husker på, at når kvinder bliver ældre, bliver det vanskeligere og vanskeligere for dem at opretholde den samme kvalitet på husarbejdet som de havde, da de var yngre. Når deres mænd opdager dette, må de prøve ikke at blive for arrige på dem eller kæfte for meget op.

Lad mig fortælle hvordan jeg forholder mig til denne nye situation:

Da jeg blev fyret fra mit salgsjob og takkede ja til førtidspension i april, blev det nødvendigt, at Mette tog et fuldtidsjob, både fordi vi trænger til de ekstra penge og fordi firmaet har en udmærket helbredstjeneste til hele familien, hvilket vi nu absolut trænger til. Det var lige efter, at hun begyndte på fuldtidsjobbet, at jeg bemærkede, hun viste tegn på at blive ældre.

Sædvanligvis kommer jeg hjem fra fiskeri eller jagt omtrent samtidigt med Mette kommer hjem fra jobbet. Selv om hun ved, hvor sulten jeg er, siger hun næsten altid, at hun trænger til en halv times hvil, før hun starter på middagen.

Jeg prøver på ikke at blive arrig og kæfte op - i stedet siger jeg, at hun kan tage den tid, hun har brug for og bare vække mig, når hun endelig har fået middagen på bordet. Hun plejede altid at fjerne de beskidte tallerkener på bordet lige efter middagen, men nu virker det, som om hun lader dem stå på bordet i flere timer hver dag.

Jeg gør, hvad jeg kan - flere gange i løbet af aftenen - for at minde hende om, at opvasken ikke tager sig selv. Jeg ved, at hun sætter pris på dette, for det ser ud til at hjælpe hende til at få jobbet gjort, før hun går i seng.

Nu, hvor hun er blevet ældre, virker det som om hun bliver træt meget hurtigere end tidligere.

Vaskerummet er i kælderen. Af og til siger hun, at hun bare ikke orker endnu en tur ned ad trapperne. Jeg gør ikke et stort nummer ud af det - så længe hun gør klatvasken færdig næste aften, er jeg villig til at overse dette.

Ikke bare det, men hvis jeg ikke trænger til noget nystrøget til en tur på pub'en om fredagene, klubmødet om onsdagen, lørdagens poker med gutterne eller tirsdagens og torsdagens bowling eller noget andet, vil jeg bede hende vente med strygningen til næste aften. Dette giver hende tid til at gøre alt andet forfaldent husarbejde færdigt, som f.eks. at bade hunden, støvsuge og tørre støv af. Og har jeg haft held med fiskeriet denne dag, giver det hende tid til at rense og tilberede fisken i ro og mag.

Mette begynder at klage lidt indimellem.

For eksempel siger hun, det er vanskeligt at få tid i frokostpausen til at betale de månedlige regninger.

Til trods for hendes ytringer fortsætter jeg med at opmuntre hende. Jeg siger, hun kan strække betalingen over to dage - eller til og med over tre dage.

På den måde behøver hun ikke at forhaste sig.

Jeg minder hende også om, at det at hoppe over frokosten af og til ikke ville skade hende det mindste - om I forstår, hvad jeg mener.

Når Mette udfører enkle opgaver, virker det som om hun mener, hun trænger til flere pauser. Her forleden dag måtte hun tage sig en pause, da hun kun havde slået det halve af græsplænen. Jeg prøver på ikke at gøre hende flov, når hun trænger til disse ekstra pauser. Jeg siger, hun kan gå ind og lave sig et dejligt glas nypresset citronsaft og bare slappe af et øjeblik. Og, siden hun alligevel skal lave sig selv et glas, kan hun lave et til mig også, for så sidder jeg i hængekøjen på terrassen sammen med hende, til hun har snakket mig i søvn.

Jeg ved, at jeg antageligvis lyder som en helgen for den måde jeg passer på og opmuntrer Mette på i det daglige. Jeg siger ikke, at evnen til at vise så megen omsorg og støtte er let. Mange mænd vil finde dette vanskeligt. Noget vil finde det umuligt.

Ingen ved bedre end jeg, hvor frustrerende kvinder kan blive, når de bliver ældre.

Men gutter, uanset om dette brev kun får jer til at kæfte op lidt sjældnere af jeres koner, vil jeg mene, at den tid det har taget mig at skrive dette brev, er værd hvert eneste sekund.

Hold ud gutter!

Artikel fra MB-foreningen

Af Lene H. Erck
formand for MB-foreningen,
co. /Vesterled 10, Ramten
8586 Ørum Djurs
www.mb-foreningen.dk

Nu er MB'erne (Medarbejdere med brugererfaringer) på banen!

Vi er mange, der har savnet et fællesskab, og i år skabte vi endelig MB-foreningens netværk for MB-projektets elever og færdiguddannede. Tanken udsprang af nogle evalueringsmøder med MB-projektet, hvor der viste sig at være flere MB'ere, der manglede støtte, når uddannelsen var færdiggjort. Der er især problemer for de, som er i skånejob. De er typisk ikke i en fagforening, fordi de i mange år ikke har haft tilknytning til arbejdsmarkedet. Hvem skulle varetage deres interesser på arbejdspladsen?

Behov for et netværk

Der opstod et behov for et sammenhold for de uddannede MB'ere og MB-foreningen sætter nu fokus på at få et netværk i gang, hvor der er støtte samt rum til refleksion - og hvor der kan tales om de problemer, der kan opstå i et arbejdsforhold.

Ingen jobgaranti

I praktikperioden var der mange MB'ere, der følte sig klemte, eller følte

sig som billig arbejdskraft. De, der var visiteret til et fleksjob, stod efter praktikken uden en jobgaranti. De praktiksteder, der tager imod MB'erne, kan i de fleste tilfælde ikke garantere job efter endt uddannelse, og derfor kommer MB'erne sidst i køen

MB-foreningen opfordrer til debat

Vi mener, der er behov for en holdningsændring til uddannelsen og hvad MB'ere kan bruges til: Hvilke arbejdspladser kan rumme os? - Der er forskel på arbejdspladserne og det kommer an på arbejdsopgaverne og den enkelte MB'ers øvrige kvalifikationer.

Vi opfordrer til det rummelige arbejdsmarked og at rummeligheden på de enkelte arbejdspladser tages op til debat.

Samarbejde med FOA

Medarbejdere med brugererfaringer, ansættes primært indenfor Socialpsykiatrien.

Vi vil gerne arbejde for at synliggøre

MB'erne, for hvad vi er: Mennesker med helt unikke erfaringer og nye teoretiske kvalifikationer qua den gennemførte uddannelse.

Vi har været til møde med FOA, og der er grundlag for et godt samarbejde, samt at FOA vil tage kontakt med de øvrige fagforeninger på pædagog- og sundhedsområdet hvor de bliver hørt om de vil lave et samarbejde om overbygningen MB-uddannelsen.

I det nye år bliver fokus oplysning om og synliggørelse af MB-foreningen, og evt. en tillidsrepræsentant-dag med arrangement ude på Psykiatrisk uddannelse afd. i samarbejde med FOA og MB - projektet som MB-foreningen vil stå for.

Online Nyhedsbrev

MB-foreningen har base i Århus, men er en landsdækkende forening. Man kan følge med i foreningens aktiviteter på Internettet ved at tilmelde sig foreningens online nyhedsbrev på hjemmesiden www.mb-foreningen.dk

---

Psykisk syge får arbejde i psykiatrien

Et projekt i Århus Amt, hvor sindslidende knyttes til arbejdsmarkedet, breder sig nu til seks andre amter. Institut for Menneskerettigheder kritiserer erhvervslivet og regeringen for at gøre for lidt på området.

Klippet i en artikel:

Af Jeanette Ringkøbing, Politiken 19. december 2005

Løfterne er mange, men resultaterne ofte små, når det gælder det offentliges og virksomheders vilje til at ansætte psykisk syge og handikappede.

Derfor har Århus Amt selv uddannet og ansat psykisk syge, blandt andet som rådgivere og informationsmedarbejdere inden for psykiatrien. De skal bruge deres personlige erfaringer til at forbedre systemet indefra.

»For at overbevise erhvervslivet og andre dele af det offentlige om, at psykisk syge faktisk er en ressource, måtte vi jo starte med at bevise det på vores egen arbejdsplads først.

Der hersker mange fordomme«, siger Sven Preisel, landsdækkende koordinator for projektet 'Medarbejdere med Brugererfaring i Psykiatrien.

»Vi har da oplevet, at visse kolleger i psykiatrien er blevet provokeret over, at de nu skal rådgives af tidligere patienter. Nogle har nok følt det som lidt af en trussel, hvis de i forvejen har følt sig usikre på, om de gjorde deres job godt nok«, siger Sven Preisel, der har været med til at udvide projektet til amterne Nordjylland, Ringkøbing, Sønderjylland, Fyn, Storstrøm og København.

I øjeblikket er 28 færdige med uddannelsen, 28 er i gang, og målet er at nå 160 medarbejdere, inden projektet af-

sluttes i sommeren 2007.

De fleste af de psykisk syge i forsøget har i forvejen en baggrund inden for social- og sundhedsvæsenet - for eksempel som sygeplejerske, ergoterapeut eller pædagog.

»Der er masser af muligheder for at få psykisk syge i arbejde, hvis man er indstillet på at tilpasse forholdene. En skizofren kan sagtens passe et lagerjob i Ikea - det er pauserne, der er svære. For hvor skal man lige sætte sig, og hvem skal man snakke med?«, siger Sven Preisel og understreger:

»Selv om der er sket en udvikling i Danmark, er vi stadig slet ikke gode nok til at hjælpe folk med psykiske lidelser i arbejde«.

Pionerer i psykiatrien

Det giver psykisk syge håb for fremtiden, at de får omsorg og pleje fra tidligere psykisk syge. Det giver en anden tillid mellem patient og personale.

Klippet i artikel

Af DANNY RØDGAARD

Urban 8. oktober 2004

Pia, (Navnet Pia er opdigtet) er uddannet sygeplejerske, men gik ned med flaget med en depression for to et halvt år siden.

På det tidspunkt arbejdede hun på et sygehus i Århus, og forsøgte at vende tilbage efter et års fravær.

Det gik ikke.

»De andre var skræmte over, at jeg havde haft en depression, og at jeg nu ikke kunne arbejde i samme høje

tempo som dem. Derfor endte det med, at jeg måtte stoppe. Der var ikke plads til at arbejde under 30 timer om ugen,« fortæller Pia.

I øjeblikket er hun halvvejs med sin MB-uddannelse, der giver adgang til at søge job som tidligere psykisk syg inden for psykiatrien.

Arbejder på lige fod

På flekstid vel at mærke – under det rummelige arbejdsmarked. For folk, der har haft psykiske lidelser, har tabt noget af deres oprindelige arbejdsevne, og må starte blidt ud.

Her bruger hun til fulde sin egen erfaring som psykisk syg.

»Det er tydeligt at mærke, at brugerne føler, at vi er på lige fod. De siger: 'Åh-hh, vi er på samme niveau'. Som om vi allerede har mødt hinanden.«

»Tilliden er der med det samme. Vi kommer jo ikke og spiller smarte og siger, at nu skal du altså stå ud af din seng. Vi forstår de tanker, der gør, at det kan en psykisk syg altså ikke altid gøre,« siger Pia.

»MB'ere er levende håb for patienterne,« fortæller en anden tidligere psykisk syg, Birgitte Poulsen, der har mere end 20 års erfaring som plejer inden for psykiatrien, men som i dag er projektmedarbejder på MB-projektet.

Psykiatrien har fået ny personalegruppe på banen

Af Kaj Jensen

Næstformand i MB-foreningen

»Medarbejdere med brugerbaggrund», populært kaldt MB'ere bliver fremover et begreb som i løbet af få år vil blive en integreret del hos mange personalegrupper i psykiatrien.

De nye MB'ere kan være uddannede indenfor pædagog eller sundhedssektoren, men kan også være mennesker fra helt andre faggrupper, som blot vil have det tilfælles at alle på et tidspunkt vil have haft en diagnose indenfor psykiatrien. Fælles for samtlige MB'ere vil være at have gennemgået den 12 måneder lange MB-uddannelse som i marts 2006 vil aflevere hold nr. 4, og således at ialt 66 personer kan kalde sig MB'ere. Sigtet er at drage nytte af den særlige viden og erfaring som mennesker med brugerbaggrund har i det tværfaglige arbejde i psykiatrien. Medarbejdere der selv har erfaret psykisk sygdom, men i dag tackler deres situation/sygdom kan være værdifulde medarbejdere i det daglige arbejde i psykiatrien.

Det viser erfaringer fra både England og USA:

I forhold til brugere fungerer de som positive rollemønstre og kan på den måde være med til at give håb for andres fremtid.

I forhold til unge sindslidende uden sygdomsindsigt eller med misbrug kan de yde et særligt væsentligt bidrag.

De kan sætte sig i brugerens sted og være opmærksomme og indfølelse over for brugerne på en måde, som ingen anden kan, fordi de selv "har været der". De kan fungere som advokater for brugerne ved igen og igen at huske medarbejderne på brugernes synspunkt.

Over for det øvrige personale kan de dels bringe nye færdigheder og viden ind i det tværfaglige arbejde og dels være et eksempel på, at man trods psykisk sygdom kan klare sig godt og få et godt liv. På den måde kan de udfordre de fordomme og forkerte forestillinger som ubevidst findes blandt medarbejdere. De kan være med til at give medarbejdere mere håb i forhold til brugerens vanskeligheder.

Selve uddannelsens formål er udover at give de studerende en generel opdateret viden indenfor psykiatrien, at genere viden om MB-medarbejderens opgave, rolle, fundament samt perspektivere MB-medarbejderens rolle i fremtiden. Samtidig at udvikle og tilrettelægge formidling af erfaringsdannelse fra arbejdet som MB-medarbejdere.

Det er af stor vigtighed at de studerende samtidig er tilknyttet en relevant arbejdsplads hvor den studerendes teoretiske del fra studiet kan mødes og knyttes tæt sammen med den praktiske erfaring i "marken".

Den studerende kan være tilknyttet arbejdsstedet på flere forskellige måder. Man kan være ansat i ordinær job. Dog vil de fleste som en følge af deres tidligere diagnose være ansat i Fleksjob eller måske skånejob, hvis pension har kunnet bevilges som følge af nedsat arbejdsevne.

Samtidig med at de studerende gennemgår en faglig og personlig udvikling skal der på arbejdspladsen skabes rum for udviklingsdelen og plads til ny viden kan formidles. I uddannelsesplanen er det derfor indarbejdet at kollegaer fra praksis inviteres ind ved uddannelsens start, midtvejs og evt. til den afsluttende evaluering.

De studerende MB'ere, samt de færdiguddannede har i 2005 dannet en forening med det klare formål at optimere kvaliteten af praktik/arbejdspladser, samt at skaffe jobmuligheder for uddannede MB'ere.

Præsenil

Af Bent Hvolby

Kære alle...

Ja, sådan er det altså gået – præsenil!

Sådan angriber sygdommen:

Bestemmer mig for at vaske bilen, begynder at gå mod døren og får øje på posten, som ligger på bordet.

Alt i orden: jeg skal vaske bil.

Men først kan jeg da lige se efter hvem der har skrevet til mig.

Lægger nøglerne på skrivebordet, smider reklamer og lignende ud og lægger mærke til at skraldespanden er fuld.

O.K., jeg lægger regninger og fakturaer fra mig på skrivebordet for at tømme skraldespanden.

Men nu hvor jeg har åbnet skuffen i skrivebordet for at lægge regningerne fra mig, kan jeg jo benytte anledningen til at skrive et par checks til at betale regningerne med.

Hvor er mit checkhæfte?

Ups!! Kun en check tilbage. Det andet hæfte er i den anden skuffe.

Aha! På skrivebordet står den juice som jeg var i gang med at drikke.

Jeg skal lede efter checkene.

Men først bør jeg fjerne juicen fra skrivebordet.

Endnu bedre, jeg sætter den i køleskabet så den bliver kold igen.

Jeg går mod køkkenet og ser, at planterne trænger til vand.

Sætter glasset fra mig på køkkenbordet og... Hej!! Der er mine briller!!

Jeg har ledt efter dem hele dagen!

Det er bedst at jeg lægger dem et smart sted først...

Fylder en kande med vand og går i retning af mine tørstige planter.

Aaaagggghhh! Nogen har lagt fjernbetjeningen i køkkenet!

Jeg var ved at blive gal, da jeg ledte efter den for at se TV.

Det er bedst, jeg lægger den ind i stuen hvor den hører hjemme .....

"Kaster" lidt vand på planterne (og lidt på gulvet, som jeg lige vasker nu jeg er i gang)

Smider fjernbetjeningen i lænestolen og går mod døren, mens jeg prøver at komme i tanker om hvad det var jeg ville til at begynde med.....

Ved dagens slutning er bilen stadig lige beskidt, regningerne er stadig ikke betalt, juicen står på køkkenbordet, planterne har fået alt for lidt vand til at de kan overleve, checkhæftet har stadig kun en check tilbage og jeg kan ikke finde bilnøglerne....

Da jeg opdagede at jeg ikke havde fået gjort noget i løbet af dagen, blev jeg virkelig forbavset. Jeg ved at jeg havde en meget travl dag!!

At blive præsenil er noget meget alvorligt.

Det er nok bedst at jeg læser lidt om tilstanden på internettet.

Men først skal jeg bare lige checke om jeg har fået nogle mails.....

Så er det sket!

Vi må ikke ryge i arbejdstiden!

Men der er alligevel en lille muselem for dig som hårdnakket fastholder retten til at pådrage dig KOL, lungecancer og andre modbydeligheder. HMU har nemlig sagt, at rygning er tilladt i arbejdstiden såfremt du går udenfor bygningerne, i passende afstand fra indgangspartier og såfremt arbejdet tillader det.

Det er dog ganske vederstyggeligt, at vi der hidtil har haft hang til den livsnydelse, som tobakken har givet os nu må opleve, at denne fornøjelse bliver os frataget af amtsrådspolitikere.

Og så har vi endda en sundhedsminister som er storryger. Monstro det er fordi han er utilfreds med at amtsrådspolitikere indfører rygeforbud, at han nu afskaffer amterne?

Hviletid- og fridøgnsaftale

Der er meget fokus på de helbreds- mæssige aspekter ved natarbejde.

Mange deltidsansatte aften- og nattevagter ønsker arbejdstiden fordelt på 7 arbejdsdage efterfulgt af 7 fridøgn. Især har det for mange nattevagter betydning, at de undgår hyppige skift mellem friperioder og nattevagter, da de finder dette mere belastende end 7 vagter uden fridøgn.

Vi har hidtil haft en pragmatisk holdning til udskydelse af fridøgnets placering i forhold til vigtigheden af at have maksimal indflydelse på egen arbejdstid. Derfor har vi i enkeltstående individuelle tilfælde sagt god for, at fridøgnen kunne udskydes.

Aftalen om hviletid og fridøgn foreskriver, at det ikke er muligt at arbejde på denne måde, men at arbejdet kan tilrettelægges således, at der kan være op til 12 døgn mellem 2 fridøgn, hvis

der indgås skriftlig aftale herom mellem ledelsen og en personalegruppes tillidsrepræsentant/organisation.

Dette kan ske indtil 1 gang pr. måned.

På den baggrund ser vi os derfor nødsaget til at efterleve aftalen som er indgået mellem Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening og de faglige organisationer.

Helbredstjek til nattevagt

Odense kommune og FOA har i et flot samarbejde udarbejdet tilbud til kommunens 170 nattevagter om et helbredstjek

Tilbuddet er en udløber af at mange undersøgelser viser, at der er en øget risiko for helbredsproblemer ved natarbejde. Der er en øget risiko for stress, søvnproblemer, hjerte/karsygdomme m.m. blandt nattevagter.

Det skal der gøres noget ved og Odense kommune udmønter i samarbejde med FOA Odense som de første i konkrete tilbud til de ansatte.

Odense kommunes helbredstjek, der udmærker sig ved at sætte særligt fokus på det psykiske arbejdsmiljø og stress, startede op med 2 introduktionsmøder i oktober måned. Her introduceredes undersøgelsens spørgeskemaer, der er meget omfattende og giver et godt grundlag for at vurdere, hvilke eventuelle målrettede tilbud, der skal gives den enkelte.

FOA anbefaler helbredstjekket!

Natarbejde kan ikke afskaffes, så det er vigtigt at vi tager hånd om os selv og hinanden, når den indre døgnrytme kommer ud af takt med den ydre.

Vores krop kan aldrig helt tilpasse sig natarbejde og når der er en særlig risiko for helbredsproblemer skal der gøres en særlig indsats.

Derfor er det vigtigt at man som nattevagt holder øje med kroppens signaler. Men nogle signaler opfanger man måske ikke, eller ikke i tide, og her kan man ved et helbredstjek opdage eventuelle problemer i tide.

Den enkelte er den nærmeste til at værne om sit eget helbred og her er helbredstjekket et rigtig godt tilbud. Helbredstjekket forebygger ikke i sig selv problemer, men det kan sætte fokus på problemer og symptomer og danne basis for forebyggelse.

Helbredstjekket er fortroligt

Helbredstjekket er en personlig sag og de oplysninger, der fremkommer, er fortrolige oplysninger, som ikke udleveres til arbejdsgiveren.

Oplysningerne bruges dog i anonymiseret form til at lave statistikker, så Odense kommune og FOA Odense kan få et overblik over problemernes omfang og udvikle initiativer til at sikre et godt og sundt arbejdsmiljø.

Det er FOA Odense afdelings hensigt at bruge erfaringer fra Odense kommune til at udbrede tilbuddet om helbredstjek til øvrige arbejdsgivere, så har du spørgsmål i forbindelse med natarbejde og helbredstjek – eller vil du gerne have vores hjælp til at få DIN arbejdsgiver til at tilbyde helbredstjek – så kontakt faglig sekretær Bent Hansen på tlf. 46 97 18 00.

Motion giver også mental træning

Selv om man først begynder med fysisk træning som ældre, kan det have positiv effekt på ens mentale kapacitet. Det viser resultaterne af et dyreforsøg, som er offentliggjort i tidsskriftet *Journal of Neuroscience*.

Forskerne undersøgte både yngre mus og ældre mus med en alder, som de mener er sammenlignelig med 70-årige mennesker. Ældre mus, som begyndte at bruge en trædemølle, havde vækst af nye nerveceller, neuroner, i hjernen,

og de klarede sig bedre i en kognitiv test. De ældre mus, som ikke havde trænet, løste ikke opgaven lige så hurtigt og havde heller ikke tilsvarende positive forandringer i hjernen.

Forskerne mener, at motion og træning kan sætte fart på væksten af nye neuroner også hos ældre, og at dette gør det lettere for hjernen at løse opgaver.

Værktøjskasse på vej om stress og udbændthed

Nye tal viser, at hver tredje medarbejder på både det offentlige og private arbejdsmarked angiver stress som et alvorligt problem. Nu har Amtrådsforeningen, Kommunernes Landsforening (KL) og lønmodtagerne i KTO sat gang i en massiv kampagne om stress.

Da overenskomsten for 2005 skulle fornyes, aftalte parterne at sætte arbejdsbetinget stress på den personalepolitiske dagsorden. Arbejdet kommer til at foregå i forbindelse med Det Personalepolitiske Forum, og begyndte fredag den 2. december med en stor stresskonference i Odense.

Konferencen i Odense havde samlet godt 1.000 deltagere fra såvel lønmodtagere som arbejdsgiverside på den kommunale del af arbejdsmarkedet.

I forbindelse med indsatsen mod stress på de kommunale arbejdspladser er der sat gang i en lang række initiativer som f.eks. erfaringsudveksling mellem de enkelte kommuner og amter – og udgivelse af en række magasiner om stress.

Det første nummer af stressmagasinet fokuserer på hvad stress er, og hvordan SU- og MED-udvalget kan arbejde med stress.

En værktøjskasse er under udarbejdelse af FOA i samarbejde med blandt andet KL og ARF, og skal sætte ledelsen, sikkerhedsrepræsentanter og tillidsrepræsentanter i stand til at arbejde med og forebygge stress og udbændthed på deres egen arbejdsplads.

Udviklingen af metoderne baserer sig på et udviklingsnetværk af arbejdspladser på social- og sundhedsområdet, der sideløbende får tilbud om særlig træning i at arbejde med det psykiske arbejdsmiljø.

På etsundtarbejdsliv.dk kan du læse om værktøjskassen, som kommer til at bestå af forskellige metodebøger, der på sigt introducerer arbejdspladser til, hvad stress og udbændthed er.

Orientering fra Forhandlingssektionen

SOSU-overenskomsten med KL er nu i trykken. Vi forventer at kunne begynde at udsende trykte eksemplarer til afdelingerne omkring uge 45 (2005).

Elever

"Elev-overenskomsten" er en samling af overenskomstbestemmelser, der gælder for elever, vil denne gang blive trykt. Den er ved at være klar til layout og efterfølgende trykning. Den bliver meget snart tilgængelig på www.foa.dk.

Omkledning udenfor arbejdstid

Efter flere indberetninger fra afdelingerne om omklædning udenfor arbejdstid, udvalgte forbundet som "prøvesag" Centralapoteket på KAS Herlev. Efter en indledende brev-

veksling mellem parterne blev mellem parterne, dvs. ARF og FOA, afholdt mæglingssmøde 25. april. Det blev heri fastslået som ARF's opfattelse, at den beskrevne adfærd har karakter af en kutyme. Efter interne overvejelser anerkendte vi, at der er tale om en kutyme, og samtidig opsagde vi den. Det var i begyndelsen af august vi skrev til Københavns Amt, med kopi til ARF, at efter vores opfattelse kunne den opsiges med et vist passende varsel, i praksis næsten altid tre måneder, hvorfor den således blev opsagt til udgangen november.

Ganske som forventet fik vi herefter brev fra ARF, hvori de skrev, at et sådant varsel ikke finder anvendelse for den slags kutymen. Der er nemlig ikke, mente man, tale om en afvigende eller

selvstændig kutyme, som lever sit eget liv og derfor kan opsiges selvstændigt, men derimod om en udfyldende eller fortolkende kutyme, som har samme status som, og derfor skal dele skæbne med, overenskomsten. Med andre ord kan den kun bortfalde sammen med overenskomsten efter forhandling eller frigørende konflikt.

Det er herefter nødvendigt at afklare kutymens karakter ved fagretlig behandling. Der skal gennemføres en voldgift om dette spørgsmål. Når en voldgift er nødvendig, er det på grund af arbejdsgivers såkaldte almindelige fortolkningsfortrin; arbejdsgiver har ret indtil noget andet fastslås ved kendelse eller dom. Klageskrift i sagen udfærdiges snarest af forbundets eksterne advokat.

VINGEFANGET

Næste nummer udkommer i april

FOA: Nej til at spare på erstatningerne

6. oktober 2005

FOA – Fag og Arbejde er dybt forundret over beskæftigelsesminister Claus Hjorth Frederiksens (V) forslag om nye massive besparelser på erstatningssummerne ved arbejdsskader.

”Det er de svageste, som dette her rammer. Og uligheden i forslaget skinner så meget i øjnene, at det næsten er til at blive blind af,” mener forbundssekretær Inger Bolwinkel fra FOA.

”Beskæftigelsesministeren fortæller os, at årsagen til indgrebet er fleksjobbere, som efter en anerkendt arbejdsulykke tjener mere end før ulykken. Hvis det er den eneste grund, så indfør dog i stedet en modregning i den sociale ydelse, så fleksjobbere samlet set ikke kan få mere end den hidtidige løn,” siger Inger Bolwinkel.

”Så kunne vi opretholde princippet om, at skadevolderen i videst muligt

omfang skal betale for den skade, som de er ansvarlige for. I FOA finder vi Beskæftigelsesministerens forslag dybt urimeligt, helt uforståeligt og aldeles ubegrundet,” siger Inger Bolwinkel.

Hun tilføjer, at FOA opfatter de nye besparelser som et aftalebrud.

”Og i virkeligheden er det også et brud på regeringens selvopfundne skattestop, men det er så en anden sag,” siger Inger Bolwinkel.

FOA peger på, at det bliver lavtlønsgruppen med fysisk hårdt og krævende arbejde, der bliver de store tabere af det nye forslag. I forvejen kæmper disse grupper med følgende virkelighed:

*at der er et 80 procent loft over erhvervsevnetabsstatningen
at den lave rente er et betydeligt problem i forhold til at forrente en i forvejen lav kapitalerstatning*

*en urimelig lav eller ingen ménerstatning
erhvervsevnetab under 15 procent ikke erstattes
anmeldefrister der ofte ikke overholdes af arbejdsgivere
betydelig stramning af dispensationsfrister for de skader, som arbejdsgivere anmelder efter fristen
lange sygeforløb med betydeligt indtægtstab
fortsat lang sagsbehandlingstid
fortsatte problemer med arbejdsbetingede lidelser, som ikke anmeldes af læger.*

”Det er så oveni de mennesker, der i forvejen har den laveste løn, den største risiko for nedslidning og arbejdsulykker – og i øvrigt har de en lavt forrentet erstatning, som nu skal beskæres yderligere med otte procent. Forstå det hvem der kan,” siger Inger Bolwinkel

---

Patienter har store problemer med antipsykotisk medicin, viser uafhængig undersøgelse

Skizofrene dropper medicin

Tre ud af fire skizofrene patienter har så store problemer med medicinen, at de vælger at stoppe behandlingen. Det viser den hidtil største, uafhængige undersøgelse af de mest almindelige typer antipsykotisk medicin.

Undersøgelsen, der er finansieret af de amerikanske myndigheder og netop offentliggjort i New England Journal of Medicine, viser også, at de fleste nye og dyre typer medicin ikke klarer sig væsentligt bedre end de gamle og billige lægemidler.

1.493 patienter fra 57 psykiatriske afdelinger i USA har deltaget i undersøgelsen. De fik en blindet udgave af et af i alt fem forskellige antipsykotiske lægemidler og blev derefter fulgt i 18 måneder. Undersøgelsens vigtigste mål var at se, hvor stor en del af patienterne der ville forblive i medicinsk behandling, og resultatet er ikke opmuntrende.

Et middel skiller sig ud

Tre af de nyere antipsykotika – Seroquel, Zeldox og Risperdal – har et patientfrafald på mellem 74 og 82 pct. i løbet af de 18 måneder, og det svarer til resultatet af det væsentligt billigere, gamle antipsykotika, Trilafon. Kun et af de nyere midler, Zyprexa, skiller sig ud med et mindre frafald, nemlig 64 pct.

Zyprexa fastholder flere patienter på trods af, at det har alvorlige bivirkninger, når det gælder vægtøgning og risiko for at udvikle type 2-diabetes. En af forklaringerne kan være, at stoffet er mere effektivt i bekæmpelsen af sygdommens symptomer. Væsentligt færre patienter angiver årsagen til frafald at være manglende effekt af medicinen end for de øvrige præparaters vedkommende.

Overlæge Henrik Lublin, der er centerchef på psykiatrisk afdeling på amtssygehuset i Glostrup, kalder undersøgelsen for et »landmark study« på

grund af varigheden, antallet patienter og lægemidler, og fordi det er offentligt finansieret.

»Men vi kan ikke bruge undersøgelsen til at sige, at nu skal vi udpege et bestemt præparat til førstevalg. Zyprexa klarer sig godt, men bivirkningerne er væsentlige, og hvis man vælger det, er det vigtigt at tilbyde patienterne psykoedukation med undervisning i motion, diæt og vægtkontrol,« siger han.

Henrik Lublin peger på, at det ældre middel Trilafon klarer sig overraskende godt, men han understreger, at det fortsat er vigtigt at være opmærksom på de neurologiske bivirkninger bl.a. i form af parkinsonisme, der kendetegner de gamle typer antipsykotisk medicin

Ny kendelse om ansattes krav på løn for den tid der bruges på omklædning

Af konsulent Julie Koan, forhandlingssektionen

CO – industri har vundet en faglig voldgift om ansattes krav på løn for den tid der bruges på omklædning. På grund af særlig hygiejnekrav var særligt arbejdstøj påkrævet. Medarbejderne måtte ikke tage arbejdstøjet med hjem og skulle derfor klæde om på arbejdspladsen. Da der er tale om arbejdstid skal medarbejderne også honoreres herfor.

Forbundet af Offentligt Ansatte har i den seneste tid fået en række forespørgsler om kendelsen kan få betydning på FOA – områder - særligt inden for ældreplejen og sygehuse. FOA vurderer derfor p.t. på om kendelsens konklusion kan anvendes inden for sygehus – og ældreområdet. Faglig voldgift

CO – industri har vundet en faglig voldgift anlagt mod Dansk Industri der repræsenterede en papiremballagefabrik, om medarbejdernes krav på løn for den tid de anvendte til at klæde om ved arbejdstiden begyndelse og/eller afslutning.

Sagen kort

I efteråret 2003 blev der på virksomheden indført en række foranstaltninger vedrørende arbejdsbeklædning. Det fremgik blandt andet heraf, at kravene til arbejdsbeklædning var begrundet i hygiejne.

Det blev derfor pålagt medarbejderne, at iføre sig én bestemt påklædning fra inderst til yderst. Arbejdstøjet skulle blive på arbejdspladsen, hvorfor omklædningen skulle foregå der. Arbejdsgiver stod for udlevering af tøjet og foranstaltede vask og rens. Ordningen indebar, at medarbejderne var nødsaget til at møde ind før normal arbejdstids begyndelse for at klæde om.

Medarbejderne fik ikke løn i dette tidsrum.

Da der ikke mellem ledelsen og medarbejderrepræsentanter kunne findes en for begge parter tilfredsstillende løsning, blev sagen indbragt for faglig voldgift.

CO-industri anlagde påstand om at medarbejderne havde krav på løn for den tid de anvendte til at klæde om ved arbejdstidens begyndelse og/eller afslutning.

Afgørelsen

CO-industri fik medhold i deres påstand, hvor opmanden blandt andet udtaler følgende:

”Den tid en arbejdsgiver pålægger en lønmodtager at tilbringe på arbejdspladsen som led i udførelsen af tjenesten, må anses for arbejdstid. Det er op til arbejdsgiveren, om tiden, hvori

en virksomhed forlanger en ansats tilstedeværelse på virksomheden, skal benyttes til f.eks. maskinbetjening eller omklædning til eller fra foreskrevet arbejdstøj....”

Den nødvendige tid til omklædning pr. arbejdsdag blev herefter skønsmæssigt fastsat til 5 minutter.

Betydning for medlemmer af FOA?

Kendelsen har i den seneste tid affødt en række forespørgsler til FOA om kendelsen kan få betydning på FOAs områder - særligt inden for ældreplejen og sygehuse.

Det er vigtigt at understrege, at kendelsen er meget konkret, og indeholder en række meget specifikke faktiske omstændigheder. Særligt virksomhedens hygiejneinstrukser, omfanget af arbejdstøjet samt virksomhedens karakter gør det vanskeligt, umiddelbart at overføre kendelsens konklusion til FOAs områder.

Forbundet har ikke kendskab til konkrete problemer om omklædning uden for normal arbejdstid. Vi går derfor ud fra, at eventuelle problemer er blevet løst personalepolitisk/lokalt.

FOA vurderer p.t. om kendelsens konklusion har relevans inden for sygehus – og ældreområdet.

Rapport fastslår, at der er behov for klare, skriftlige regler på de psykiatriske afdelinger

Farvel til skjult tvang

De psykiatriske afdelinger skal fastsætte klare, skriftlige regler for, hvordan patienterne må opføre sig på afdelingerne. Sådan lyder en af anbefalingerne i en rapport fra konsulentfirmaet Rambøll Management, der for Indenrigs- og Sundhedsministeriet har gennemgået brugen af såkaldt skjult tvang på de psykiatriske afdelinger.

Psykiatriske patienter har i mange år klaget over, at de udsættes for såkaldt skjult tvang, hvor de f.eks. presses til at ændre adfærd. Problemet kommer efter alt at dømme op i Folketinget, der til næste år skal revidere psykiatriloven, som regulerer brugen af tvang over for psykisk syge, som er indlagt.

Rambøll Management foretager en del af analysearbejdet forud for lovrevisionen, og i en ny rapport anbefaler

firmaet, at de psykiatriske afdelinger indfører husordener, så det er klart, hvad patienterne må og ikke må, mens de er indlagt.

Rapporten lægger også op til, at afdelingerne får adgang til at bade patienterne mod deres vilje – en ret, der ikke findes i dag. Til gengæld bør politikerne overveje at indføre en pligt for de psykiatriske afdelinger til at registrere alle indgreb, som patienterne opfatter som tvang.

Tid til handling

Kommunalt arbejdsmiljø trænger til mere end pæne ord

Når et flertal af de ansatte siger, at den er gal med arbejdsmiljøet, så er tiden ikke længere til pæne ord og fine hensigtserklæringer. Så er tiden inde til handling.

Sådan konkluderer forbundssekretær i FOA – Fag og Arbejde, Inger Bolwinkel, på baggrund af en række nye rapporter om arbejdsmiljøet i den offentlige sektor – senest det personalepolitiske regnskab, som er udgivet af Københavns Kommune.

”Når for eksempel 56 procent af de ansatte i København siger, at arbejdsmængden er for belastende, så er det et nødråb om, at vi i fællesskab må tage nogle helt konkrete initiativer, der bringer arbejdsglæde og arbejdslyst tilbage hos de mennesker, der leverer velfærden til borgerne,” siger Inger Bolwinkel.

Hun understreger, at der ikke er grund til at hænge Københavns Kommune ud som en speciel stor eller grov ar-

bejdsmiljøsynder. Indberetningerne til FOA tegner derimod et billede af, at medlemmer over hele landet oplever et øget arbejdsbetinget pres – vi får meldinger om stress, udbrændthed og øget sygefravær.

”Men Københavns Kommune er netop blevet medlem i KL – og det kunne være en god anledning til, at vi satte os ned og aftalte nogle helt konkrete initiativer, der kan målrettes til de kommunalt ansatte – for eksempel i ældreplejen. Vi har tidligere drøftet dette tema med KL – og pæne og smarte værdi-ord om temaet kan vi ikke klage over. Men ord alene gør det ikke, viser de barske tal. Det må være afgørende, at KL nu mere direkte forpligter sig på nogle meget konkrete initiativer, der synligt forbedrer arbejdsmiljøet,” siger Inger Bolwinkel.

Hun peger på, at flere ressourcer er en del af løsningen, men ikke hele løsningen.

”Der er et indlysende behov for bedre ledelse. Vi ser en række eksempler på, at ledelsen ikke kan prioritere i arbejdsopgaver, der vokser og vokser. Og vi ser stribevis af eksempler på, at medarbejdere lades isolerede tilbage med problemerne. Vi er derfor nødt til at udvikle nogle værktøjer, der tilbyder den enkelte faglig støtte og sparring, så man ikke står tilbage med problemerne med fru Jensen på 4. sal, når ledelsen er gået hjem,” siger Inger Bolwinkel. Det er også vigtigt at huske, at de ansatte i ældreplejen arbejder med omsorg til ældre – og ikke med at putte sild i glas på et samleband.

Hun indbyder politikerne i KL til drøftelser om det forværrede arbejdsmiljø.

”Jo før, jo bedre... og jo hurtigere handling. Det vil kun være fint, hvis vi kan mødes inden kommunalvalget den 15. november. De ansatte i kommunerne er også vælgere, og de har sendt et nødråb om hjælp til hverdagen,” siger Inger Bolwinkel.

Vejle Amt har som det første indrettet en villa til unge, der har brug for blid overgang fra sygehuset til et liv på egen hånd:

Første offentlige bosted til spiseforstyrrede

Mange mennesker med spiseforstyrrelser gennemgår behandlingsforløb og indlæggelser, der kan strække sig over halve eller hele år. Og når de kommer ud fra sygehuset, er hverdagen ofte så uoverskuelig og skræmmende, at de bliver fanget ind af sygdommen igen. Det er baggrunden for, at Vejle Amt som det første i landet har oprettet et botilbud for unge med spiseforstyrrelser.

De fleste kommuner og amter benytter sig i dag af private bosteder, når patienter med spiseforstyrrelser har brug for at komme sig efter et langt sygdomsforløb. Bostederne fokuserer mest på beboernes psykologiske forhold og mindre på de fysiske og biologiske mekanismer, herunder betydningen af at holde vægten oppe. Og det er en af grundene til, at Vejle Amt har oprettet sit eget botilbud, for-

tæller administrerende overlæge Kim Birkedahl på børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling, Kolding Sygehus.

Bosted giver sammenhæng

»Vi har før oplevet, at patienter har tabt sig efter ophold på et privat bosted. Og fordelene ved at have vores eget botilbud er, at vi kan sikre bedre kvalitet og sammenhæng i forløbet, fordi sygehuset og bostedet arbejder ud fra samme filosofi. Det betyder bl.a., at personalet på bostedet følger beboernes vægt og sørger for, at de ikke taber sig efter udskrivning fra sygehuset,« siger Kim Birkedahl.

Bostedet, der hedder Pomonahuset, har fire døgnpladser og otte dagpladser og er bemandet med både sundhedsfagligt og pædagogisk uddannet personale. Ud over at fokusere på mad får de unge tilbud om gruppeterapi, samtaler, kropsterapi, kunstneriske

aktiviteter, undervisning, udflugter m.m.

Antallet af pladser i Pomonahuset dækker ifølge Kim Birkedahl lige knap behovet i Vejle Amt, men samtidig er flere af de nærliggende amter interesserede i at bruge tilbuddet, oplyser Kim Birkedahl.

Anorektikere bliver først raske, når de overvinder angsten for mad, viser ny forskning. Medicin er også begyndt at vinde indpas:

Maden helbreder

Mange patienter med anoreksi foretrækker alternative behandlingstilbud, hvor de ikke presses til at spise og tage på i vægt. Men de senere års hjerneforskning viser, at der ikke er nogen vej uden om maden, hvis man ønsker at blive rask, siger formand for Dansk Selskab for Spiseforstyrrelser overlæge Eva Christiansen.

»Mange mener, at man skal være glad, før man kan klare at tage på, men anorektikere bliver ikke »glade«, før deres vægt og spisning er normaliseret. Flere undersøgelser viser, at mange forskellige hormoner påvirker spiseregulationen og vigtige signalstoffer i hjernen som f.eks. serotonin og dopamin. Hvis man pludselig taber sig meget, kommer de systemer ud af balance. Tilsvarende viser det sig, at balancen normaliseres nogen tid efter, at man er begyndt at tage på i vægt,« siger Eva Christiansen.

Det komplicerede samspil mellem spisning, vægt og psykiske problemer er beskrevet siden 50'erne. Undersøgelser af raske har vist, at de udvikler tiltagende depressive og tvangsmæssige symptomer i takt med, at de taber sig, mens symptomerne forsvinder, når de tager på.

Spiseforstyrrelser ligger i generne. Eva Christiansen peger på, at anoreksi typisk udløses af vægttab på grund af slankekur, sygdom eller intensiv sportstræning, og især hvis personen samtidig har psykologiske problemer. Men tilsyneladende er alle ikke lige meget i fare for at udvikle anoreksi efter pludseligt vægttab. Flere nye undersøgelser tyder på, at det er særlige genetiske variationer, der gør nogle mere sårbare.

»Man har fundet tegn på, at mennesker med anoreksi og bulimi har forstyrrelser i et vigtigt gen, der styrer transporten af serotonin. Samme mekanisme menes at være involveret i udviklingen af depression og OCD (tvangsforstyrrelser, red.), og det er interessant, fordi mange af patienterne samtidig lider af depression og OCD,« siger Eva Christiansen.

Traditionelt har medicin spillet en lille rolle i behandlingen af anoreksi. Men på børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling på Bispebjerg Hospital i København, hvor Eva Christiansen arbejder, bruger man i dag i højere grad både antidepressiv og antipsykotisk medicin som supplement i de sværeste tilfælde.

Men den primære behandling er fortsat terapi og normalisering af spisning og vægt, siger Eva Christiansen.

»Vores erfaring er, at hvis man får lov til at forblive undervægtig og lade være med at spise, bliver man mere og mere bange for det. Det er som en slags fobi. Derfor er man nødt til at gøre det, man er allermest bange for, nemlig at spise og tage på, hvis man skal overvinde angsten.«

Under halvdelen kureres på ti år. Anoreksi er kendetegnet ved meget langvarige forløb og mange tilbagefald. I gennemsnit bliver kun halvdelen raske inden for de første ti år efter sygdommens udbrud. Og derfor er det vigtigt også at tage hånd om de talrige psykologiske og sociale problemer, som mange anorektikere slås med.

»Mange får problemer med at vende tilbage til familien, skolen og samfundet efter behandlingen. Selv om de umiddelbart bliver kureret for anoreksien, kan de ikke klare at træde ind i deres gamle rolle. Samtidig er der måske andre psykiske lidelser som depression, OCD eller personlighedsforstyrrelser, som kræver længerevarende behandling. Meget tyder på, at de forhold ofte er årsag til tilbagefald,« siger Eva Christiansen.

VINGEFANGET

*Vi ønsker vore læsere
et rigtig godt nytår*

Omsorgssvigt og misbrug af børn kan føre til skizofreni senere i livet. Forsker går til angreb på det fremherskende gendogme:

Overgreb mangedobler risiko for skizofreni

Børn, der er blevet udsat for vold eller sexmisbrug, har mange gange større risiko for at udvikle psykoser og skizofreni senere i livet. Det fastslår en ny undersøgelse af den eksisterende viden på området. En af forskerne bag undersøgelsen, ph.d. John Read, mener, at resultaterne er så markante, at man bør revidere teorien om, at mennesker skal have en særlig genetisk disposition for at udvikle skizofreni. Han anklager psykiatrien og medicinalindustrien for at undertrykke den videnskabelige dokumentation af betydningen af omsorgssvigt, vold og andre sociale forhold i udviklingen af psykiske sygdomme.

»Den genetiske komponent i skizofreni er blevet massivt overdrevet de sidste årtier. Der er formentlig en kombination af gener, som tegner sig for 10-20 pct. af tilfældene. Men man behøver ikke en genetisk disposition for at blive sindssyg af stress og overgreb. En af de nyeste store undersøgelser, vi har fundet, viser, at man kan blive psykotisk af traumerne, selv om der ikke er nogen som helst genetisk disposition for skizofreni i familien,« siger John Read.

John Read er lektor i psykologi ved Auckland Universitet på New Zealand, og han har skrevet artiklen sammen med bl.a. den fremtrædende hollandske psykiater Jim van Os. Artiklen er offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift *Acta Psychiatrica Scandinavica*. Vold alene udløser psykoser

Forskerne konstaterer, at der kun er gennemført få videnskabelige undersøgelser af emnet, men de har alligevel fundet frem til 46 studier. Undersøgelsen viser, at blandt voksne psykotiske har næsten 70 pct. af kvinderne og 60 pct. af mændene oplevet vold eller seksuelle overgreb i barndommen. Der er tale om selvrapporterede overgreb, men forskerne peger på en række undersøgelser, der viser, at selvrapporteringen er pålidelig.

De fleste anerkender, at vold og misbrug kan fungere som en stressfaktor, der udløser psykotiske tilstande senere i livet hos mennesker, der i forvejen er disponerede for sygdommen. Når John Read går skridtet videre og siger, at overgreb i sig selv kan føre til alvor-

lig psykisk sygdom, skyldes det især en stor, prospektiv undersøgelse fra Holland med 4.045 deltagere offentliggjort i 2004. Den viser, at børn, der er blevet misbrugt, har op til ni gange så stor risiko for at udvikle psykotiske tilstande som børn, der ikke er blevet misbrugt. Og undersøgelsen har korrigeret for sociale forhold og familiær disposition, siger John Read.

Hans artikel har allerede udløst debat i Storbritannien, ikke mindst fordi mange frygter, at fokus på overgreb igen vil placere skylden og ansvaret for psykisk sygdom i familien, sådan som det skete i 1960'erne og 1970'erne. Men John Read mener ikke, at der er nogen vej uden om debatten.

»Frygten for at bebrejde familien har hæmmet forskningen i årtier, og det er ikke en videnskabelig tilgang. Vi må prøve at beskrive, hvad der faktisk foregår, og ikke lade os styre af frygt for at genere nogen. Desuden bør man huske, at der blandt mennesker med diagnosen skizofreni i lang tid har været stor vrede over, at behandlingssystemet ignorerer de familiære forhold. Det skal holdes op imod, at nogle pårørende vil blive urolige. Men vi har intet ønske om at begynde på en slags 'family-blaming'. Det drejer sig om at hjælpe familierne bedre, end vi gør i dag,« siger John Read, der også har behandlet emnet i bogen 'Models of Madness'.

Psykiatere undviger slemme emner John Read kritiserer medicinalindustrien og psykiatriske forskere verden over, som han mener har ignoreret de sociale forholds betydning for psykisk sygdom. Men han peger også på, at mange behandlere overser betydningen af vold og seksuelle overgreb i barndommen, fordi det er skræmmende emner at tale med patienterne om. Men der er ingen vej udenom, hvis man vil hjælpe, siger han.

»Det er meget svært at spørge folk om, hvad der er sket i deres barndom, for så skal man høre på nogle meget rystende historier. Psykiatere er mennesker som alle andre, og de undgår helst den slags, men det er ikke desto mindre deres arbejde. Derfor bør man have træningsprogrammer i at udspørge folk.«

Sammenhængen mellem overgreb og psykoser bruges bl.a. i den engelske debat som et argument for, at den klassiske psykodynamiske terapi skal have en mere fremtrædende placering i behandlingen. Men det mener John Read ikke:

»Psykoanalysen har en frygtelig dårlig effekt på traumer. Vi har god evidens for, at især kognitiv terapi er effektiv mod psykoser, og jeg tror, at den bedste behandling vil være en kombination af kognitiv terapi og støttende psykodynamisk terapi.«

REFERAT FRA MØDE I FOA-PSYKIATRI

D. 16/8-05 KL. 13-16 PÅ TILLIDSMANDSKONTORET, PSYKIATRISK HOSPITAL I RISSKOV.

Fremmøde: Mette, Conny, Jesper, Bent, Hanne C., Hanne H., Peter

(Formand for Sosu-sektoren Tine Vissing & næstformand Preben Sørensen, begge fra FOA Århus afd. deltog under punkt 3).

1. Godkendelse af referat.

Godkendt.

2. Godkendelse af dagsorden.

Godkendt.

3. Besøg fra Århus afd., ang. evaluering af rapport om psykiatrien i region Midtjylland - høringsvar.

Man vil koordinere et fælles høringsvar fra FOA afd. i regionen.

I forhold til psyk.delen: Er det hensigtsmæssigt med 3 adm.centre ? Vi ved, at der er en del uuddannede på vestkysten - hvordan harmonerer det med vores praksis - at vi tilstræber kun uddannet personale ?

Bliver der frit sygehus valg i praksis ? At vestkysten måske i højere grad ville vælge Risskov - og hvem skal betale ?

Tine Vissing har spurgt JCVU hvilke kvalifikationer/ kompetencer man skal have som sosu-ass. for at kunne søge og få dispensation til den psyk. tværfaglige diplomuddannelse:

Bekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om de tværfaglige diplomuddannelser

I medfør af § 11, stk. 2, § 13, stk. 4, § 15, stk. 5 og 6, § 19, nr. 1, litra a, § 20 og § 30, stk. 2, i lov nr. 488 af 31. maj 2000 om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne fastsættes:

Kapitel 1

Formål og struktur m.v.

§ 1. En tværfaglig diplomuddannelse har til formål at forbedre voksnes erhvervskompetence og deres personlige og faglige kompetence til at varetage højt kvalificerede funktioner i såvel offentlige som private virksomheder og institutioner m.v. samt give forudsætninger for videreuddannelse.

Stk. 2. Uddannelsen gennemføres på et niveau, der svarer til niveauet for en mellemlang videregående uddannelse, herunder professionsbacheloruddannelse, eller en bacheloruddannelse.

Stk. 3. Nationale og internationale forskningsresultater, der er relevante for det erhvervsområde, uddannelsen retter sig mod, integreres i størst muligt omfang i undervisningen.

Stk. 4. Uddannelsen udgør et selvstændigt afrundet uddannelsesforløb.

§ 2. Uddannelsen er en erhvervsrettet videregående deltidsuddannelse, der udbydes som åben uddannelse.

Stk. 2. Uddannelsen er normeret til 1 studenterårsværk. 1 studenterårsværk er en heltidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS-point).

Stk. 3. Institutionen tilrettelægger uddannelsen som deltidsundervisning inden for en tidsramme på indtil 3 år, men kan tilrettelægge den som heltidsundervisning, jf. § 2, stk. 7, i lov om åben uddannelse.

Stk. 4. Uddannelsen tilrettelægges som fagligt afgrænsede moduler, jf. § 2, stk. 3, i lov om åben uddannelse.

Stk. 5. Uddannelsen skal være afsluttet senest 6 år efter, at den studerende er begyndt på uddannelsen. Institutionen kan ved usædvanlige forhold dispensere herfra.

§ 3. Den, der har gennemført en tværfaglig diplomuddannelse, har ret til at anvende den godkendte danske og den engelske betegnelse for uddannelsen, jf. § 4, stk. 1.

§ 4. Den enkelte tværfaglige diplomuddannelse, herunder dens navn, jf. § 3, og dens faglige indhold, jf. § 7, skal godkendes af Undervisningsministeriet, inden den udbydes. Relevante moduler fra andre diplomuddannelser kan indgå i en tværfaglig diplomuddannelse.

Stk. 2. Uddannelsen udbydes af institutioner, der er godkendt hertil af Undervisningsministeriet.

§ 5. Institutionen bestemmer selv, hvor mange studerende den vil optage, medmindre ministeriet fastsætter et årligt minimums- eller maksimumstal for optagelseskapaleteten.

Stk. 2. Udbud af uddannelsen skal annonceres offentligt.

Kapitel 2

Adgang

§ 6. Adgang til uddannelsen er betinget af, at ansøgeren har gennemført en uddannelse på niveau med en mellemlang videregående uddannelse, herunder en professionsbacheloruddannelse, en bacheloruddannelse, anden relevant uddannelse mindst på niveau med en kort videregående uddannelse eller en relevant videregående voksenuddannelse gennemført som et reguleret forløb. Institutionerne kan i studieordningen, jf. § 9, stk.1, nr. 1, fastsætte regler om krav til ansøgerens særlige faglige forudsætninger.

Stk. 2. Ansøgere skal have mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse.

Stk. 3. Den enkelte institution kan optage ansøgere, der ikke opfylder betingelserne i stk. 1, men som ud fra en konkret vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed, herunder ansøgere, der har gennemført en relevant videregående voksenuddannelse som fleksibelt forløb.

Kapitel 3

Indhold m.v.

§ 7. Den enkelte uddannelse omfatter efter regler fastsat i studieordningen, jf. § 9, stk. 1, nr. 2 og 3:

- 1) 3 obligatoriske moduler, hvert svarende til 9 ECTS-point, der er konstituerende for uddannelsens identitet og kompetenceprofil. Det ene modul er videnskabsteori inden for uddannelsens faglige områder.
- 2) 2 moduler inden for uddannelsens faglige områder, hvert svarende til 9 ECTS-point.
- 3) Et afgangsprøve, svarende til 15 ECTS-point, der inden for et af institutionen godkendt emne i tilknytning til uddannelsens 5 moduler dokumenterer, at niveauet for uddannelsen er opnået.

Kapitel 4

Eksamen

§ 8. Hvert af de 5 moduler afsluttes med en bedømmelse, jf. § 2, stk. 4, i lov om åben uddannelse. Regler herom fastsættes i studieordningen, jf. § 9, stk. 1, nr. 4.

Stk. 2. Afgangsprøvet afsluttes med en individuel bedømmelse med ekstern censur.

Stk. 3. I øvrigt gælder bekendtgørelse om eksamen ved visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet (eksamensbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse.

Stk. 4. Der anvendes censorkorps fra relevante diplom- eller professionsbacheloruddannelser. Det fastsættes i studieordningen for den enkelte uddannelse, hvilket censorkorps, der skal anvendes, jf. § 9, stk. 1, nr. 5. I øvrigt gælder reglerne i bekendtgørelse om censorinstitutionen for visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet (censorbekendtgørelsen).

Kapitel 5

Studieordning

§ 9. De institutioner, der udbyder den samme tværfaglige diplomuddannelse, udarbejder i fællesskab en studieordning for uddannelsen. Ændringer i studieordningen sker i samarbejde mellem de udbydende institutioner. Studieordningen skal foruden uddannelsens betegnelse på dansk og engelsk indeholde de regler, som institutionerne i henhold til denne bekendtgørelse fastsætter om:

- 1) Adgangsgivende uddannelser og særlige faglige forudsætninger, jf. § 6, stk. 1.
- 2) De enkelte moduler, jf. § 7, nr. 1-2:
  - a) mål,
  - b) indhold,
  - c) omfang, angivet i ECTS-point,
  - d) undervisnings- og arbejdsformer og
  - e) tidsmæssig placering, herunder tilrettelæggelse som heltid og deltid.
- 3) Udarbejdelse af afgangsprøve, jf. § 7, nr. 3.
- 4) Bedømmelse, jf. § 8, stk. 1.
- 5) Censorkorps, jf. § 8, stk. 4.
- 6) Overgangsordninger, jf. § 10, stk. 2.
- 7) Merit, jf. § 11.

Stk. 2. Ud over regler fastsat i henhold til denne bekendtgørelse indeholder studieordningen regler fastsat i henhold til eksamensbekendtgørelsen.

Stk. 3. Det skal af studieordningen fremgå, at institutionen, når det er begrundet i usædvanlige forhold, kan dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionerne.

§ 10. Ved udarbejdelse af studieordninger og væsentlige ændringer heraf indhenter institutionerne udtalelse fra aftagerrepræsentanter og fra relevante censorformandskaber, jf. censorbekendtgørelsen.

Stk. 2. Studieordninger og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse og skal indeholde de fornødne overgangsordninger.

Stk. 3. Gældende studieordninger skal være offentligt tilgængelige på institutionernes hjemmesider.

Kapitel 6

Andre regler

§ 11. Beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse kan efter institutionens afgørelse i det enkelte tilfælde eller efter regler fastsat af institutionerne i studieordningen træde i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne bekendtgørelse (merit). Afgørelsen træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

§ 12. Undervisningsministeriet kan tillade fravigelse af denne bekendtgørelse som led i forsøg. Samtidig fastsætter ministeriet forsøgets varighed og rapporteringsformen.

§ 13. Undervisningsministeriet træffer afgørelse om at dispensere fra denne bekendtgørelse, når det er begrundet i usædvanlige forhold.

§ 14. Institutionens afgørelser i henhold til denne bekendtgørelse kan indbringes for Undervisningsministeriet, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Klagen indgives til institutionen, der afgiver en udtalelse, som klageren skal have lejlighed til at kommentere inden for en frist af mindst 1 uge. Institutionen sender klagen til ministeriet vedlagt udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer hertil.

Stk. 2. Fristen for at indgive klage efter stk. 1 er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren.

Kapitel 7

Ikrafttræden

§ 15. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2004.

Undervisningsministeriet, den 9. juli 2004

P.M.V.

Jørgen Torsbjerg Møller, Fg. styrelseschef/Kirsten Lippert

TOLKNING AF OVENSTÅENDE:

"1. Når der er tale om en dispensation er der IKKE nogen bestemte betingelser, men alene § 6 i bekendtgørelsen vi vurderer ift.

2. Når vi ser en ansøgning fra en uddannet social og sundhedsass. Ser vi specifikt efter et uddannelsesforløb udover SOCIAL OG SUNDHEDSASS.UDDANNELSEN. Et forløb hvor der er en eksamen, og et fagligt niveau på KVU (kortere videregående uddannelse) eller MVU (mellemlang videregående udd.) ,nogle gange kan der være tale om blandede forløb med flere forskellige uddannelsesdele i eller et uddannelsesforløb fra universitetet.

3. Vi lægger selvfølgelig vægt på den personlige beskrivelse også.

4. og erfaring fra praksis

Både 3 & 4 ser ud til ikke at være noget problem for Social og sundhedsass."

Videncenter FOA Psykiatri mangler 3. og sidste del af Fagligt Management på Esbjerg Højskole. Har fået afslag fra FOA Århus - Tine opfordres til at gå tilbage til FOA Århus og få en endelig afklaring på om, vi kan komme afsted primo 2006.

Der er indgået en ny praktikvejl. aftale med amtet. Forhøjelse fra 4.200 kr. til 6.600 kr. 1-2 elever. FOA Århus mangler at underskrive, da man mangler at gennemgå aftalens ordlyd - da man har taget stort set den gamle ordlyd.

Vi vil have en bedre praktikvejl.uddannelse, vi vil have hovedansvaret for udd. for vores elever.

4. Lokalkursus/ aktiviteter.

a. Misbrugskursus med Henrik Rindom. God dag, meget ros fra deltagerne. Ca. 35 deltog.

b. Sikringen.

Ansøgningsfrist 5/9-05.

c. Studietur.

Der arbejdes videre med England.

Konklusion: Jesper tager kontakt til proceskoordinator Dorte Leboriussen, afd. N.

5. Besparelser i psykiatrien.

Man peger på N2 til lukning. Blandt andet mangler man en afd.sygeplejerske på N2. Brugerorganisationerne har blandet sig i beslutningen - og processen er sat på stand-bye. Men kun udskudt. Halvdelen af pengene fra lukningen beholdes i afd. N.

6. Politiske holdninger - arbejdsmiljøet i psykiatrien.

Arbejdspresset i focus - op på næste LMU-møde i afd. N.

7. Gensidig orientering.

Jesper vil kontakte FOA Århus - og høre om FOA Psykiatri kan komme på udsendelseslisten i forhold til ekstra TR-materialer - f.eks. plakater o.lign.

Obs. at vi husker det faste punkt: Økonomi (orientering herom)

Hanne H. fortæller, at Laila Fæster har rettet henv. til hende om, at Laila F. kun er TR - og Hanne har foreslået to datoer, hvor man kunne drøfte hvilke forventninger, vi har til hende. Laila F. har ikke givet lyd fra sig i forhold til de to mødedatoer.

Hanne er blevet bedt om af sin oversygeplejerske at udarbejde en TR funktionsbeskrivelse.

Mette: PauseBo lukkede d. 1.7.05.

8. Evt.

Intet

D.23/8-05, pb

REFERAT FRA BESTYRELSESMØDE I FOA PSYKIATRI, D. 20.SEPTEMBER 2005 KL. 13 -16 I KLUBBENS LOKALER, PSYKIATRISK HOSPITAL I RISSKOV.

Fremmøde: Jesper, Conny, Susanne, Hanne C. og Peter.

1. Godkendelse af referat.

Godkendt.

2. Godkendelse af dagsorden.

Godkendt.

3. Lokalkursus/ aktiviteter.

A. Sikringen.

Forløber planmæssigt, 20 tilmeldte, afgang d. 22/9-05.

B. Studietur England - Ferietur Prag.

Ferietur Prag - det er ikke prøvet før at udbyde en ren ferietur - der sendes opslag ud for at høre, om der er interesse for sådan et initiativ. Forslaget udspringer af et oprindelig opslag om studietur til Prag. Forslag til dato: 26/3 - 1/4-06. Det er muligt at invitere sin partner, kæreste, kone, mand med på denne tur.

Studietur England - annonceres i jan. 2006 med afholdelse sep. 2006. Transport: Enten fly eller bus/ færge. Det billigste og mest praktiske i forhold til transport i London er bus/ færge. Kører med bus til Holland, hvorfra der sejles til England og kan her disponere frit over bussen. Alt afhængig af tidspunktet på året og med 40 personer, der deltager og diverse tilskud, kan turen gøres for under 3000 kr. pr. person (incl. morgenmad). Der vil være mulighed for at se hj.behandling, alm. psyk.sygehus, retspsykiatri og mulighed for at møde medarbejdere med brugerbaggrund.

4. Politiske holdninger

Der foretages en løbende reovering på den Tværsektorielle Efterudd. Bl.a. skal modulerne laves om - afd.leder og den enkelte elev skal formulere en projekt beskrivelse - noget man kan arbejde videre med i egen afd. Man undersøger i udd.afd. om den Tværsektorielle Efterudd. kan give merit til Diplom-udd. Det er FOA Psykiatris holdning, at vores faggrupper skal have kompetencegivende uddannelse. Der kører et EU-projekt (Nord-Plus), der skal afdække, hvilken betydning det har at have en længerevarende udd. kontra en korterevarende udd.

5. Vingefanget.

Deadline: 27/9-05.

6. Nye medlemmer i klubben til diskussion - MB'ere 65 stk.

Vi havde en diskussion af ovenstående emne. Det kræver yderligere diskussion. Vi afventer en formel henvendelse til FOA Psykiatri.

7. Gensidig orientering.

Jesper har fået grønt fra FOA Århus til Fagforenings Management 3 på Esbjerg Højskole - helst i uge 6 eller uge 8 næste år. Konklusion: Mette er tovholder - tager kontakt til Esbjerg Højskole.

8. Evt.

Intet.

D. 27/9-05, pb

FOA - Psykiatri

Referat af bestyrelsesmødet d. 25 oktober 2005

Fremmøde: Conny, Jesper, Bent, Hanne C., Hanne H., Susanne

Dagsorden:

1. **Godkendelse af referat.**
Referatet godkendes
2. **Godkendelse af dagsordenen.**
Dagsorden godkendes
3. **Lokalkursus/aktiviteter - Ansvarlig: Conny/Peter/Jesper**

Studietur England

Vi foreslår at det bliver i ugerne 37 – 38 – 39

Vi forventer at der kan deltage 45 personer.

Vi snakkede meget omtransportformen og endte på bus, det giver større bevægelsesfrihed og der er nok nogen der kunne være betænkelige ved at køre i undergrundsbanen i disse tider.

Vi beder Trevor Eyles om at være behjælpelig med at skrive til England og arrangere de sidste detaljer, Conny vil snakke med ham.

Kursus for bestyrelsen - Esbjerg

Vi har aftalt at bestyrelsen tager af sted i uge 8.

Vi besluttede desuden, at fulde op med relevante TR som personer der forventes at deltage i bestyrelsen fremadrettet, bl.a. Birthe Mikkelsen, og Britt Gråbæk.

4. Generalforsamling FOA Psykiatri

FOA Psykiatri's generalforsamling besluttede vi at holde Onsdag d.01.03.06.

Jesper Bestiller lokaler.

Bent Hvolby og Jesper kigger Love og Vedtægter efter.

Det er med stor beklagelse, at Mette har taget beslutning om, ikke at genopstille til bestyrelsen og dermed Næstformand. Derfor skal vi nu kigge os om efter en nye Næstformand – Conny Windfeldt har lovet at tænke over dette, men har meget travlt i sit nuværende job. Vi mener dog at det bør være en kommunal der bestrider dette job, især med alle de kollegaer, der nu flyttes til kommunen i forbindelse med kommunalreformen.

5. Vingefanget

Alle fandt at bladet var ok.

6. Gensidig orientering

Hanne Halskov: fortæller at den konstruktion med TR og aktiviteter, vil Silkeborg afdelingen forsøge at føre videre i den nye region og dermed i distrikt Syd – eller hvad vi nu bliver enige om, i det nye samarbejde.

Bent Hvolby:

Vi snakkede meget om nattevagter og helbredstjek og blev enige om at Bent Endnu engang fører det op i HMU, efter han har talt med Personalechefen Jan Nielsen om dette.

Personale politikken i Psykiatrien er nu ved at være færdig.

SOSU ASS. Individuelle kompetencer skal vi tage op, med hensyn til bl.a. injektionsgivning.

Conny: orienterede om en ny målemetode man har indført i århus kommune – ATA – skemaer – et skema som skal afleveres hver måned, for at sikre at medarbejderne har haft mindst 46 % direkte klient kontakt. Virker meget som kontrol.

Vi skal have nye mødedatoer klar til næste møde.

7. Evt.

Hanne Chr. Afbud til næste møde.

Ref:

Jesper

Lægge kartofler

En gammel araber har boet i New York i over 40 år.

Han vil gerne lægge kartofler i sin have, men han er alene, gammel og svag. Hans søn er i Paris, så den gamle mand sender en mail til ham, hvor han klager sin nød:

”Kære søn, jeg er meget nedtrykt, for jeg kan ikke lægge kartofler i min have. Jeg er sikker på, at hvis du bare var her, så ville du hjælpe mig. Hilsen din far”.

Den følgende dag modtager han et svar fra sin søn:

”Kære far, hold dig venligst fra haven. Det er der, jeg har gemt du-ved-nok!

Hilsen, din søn.”

Kl. 4 om morgenen stormer den amerikanske hær, marinekorpset, FBI, CIA og Specialstyrkerne den gamle mands hus. De går straks i gang med at grave hele haven op, og endevender hver kvadrat cm. - men finder intet.

Skuffede forlader de hans ejendom. Næste dag modtager den gamle mand en ny mail fra sin søn:

”Kære far, jeg håber, din have nu er gravet igennem, så du kan lægge dine kartofler.

Det var alt, hvad jeg kunne gøre herfra. Hilsen, Abdul”

Medlemsændringer

Hver gang der sker ændringer i dit navn, adresse, telefonnummer, stillingsbetegnelse eller skift af arbejdsplads, bedes du meddele det til FOA-Psykiatri.

NAVN _____ CPR-NR. _____

ADRESSE _____ POSTNR. /BY _____

TLF. NUMMER _____ NYT TLF. NR. _____

NY ADRESSE _____ POSTNR. /BY _____

NY ARBEJDSPLADS _____ DATO _____

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

FOA PSYKIATRI'S TILLIDSVALGTE

BESTYRELSEN

Formand:

Jesper Priskorn

Næstformand:

Mette Grandjean

Kasserer:

Bent Hvolby

Øvrige:

Peter Bugge Nielsen

Conny Windfeldt

Regionsrepræsentanter:

Susanne Rasmussen

Hanne Christensen

Hanne Halskov

Laila Fæster

TILLIDSREPRÆSENTANTER

Århus Amt

Hospitalspsykiatrien:

Fællestillidsrepræsentant
Bent Hvolby, tlf. 7789 3282

Afd. D1-D2:

Herdis Christensen – D1
tlf. 7789 2128

Afd. D, Silkeborg:

Hanne Halskov – tlf. 8722 2100

Afd. E1-E3:

Susanne Rasmussen – E2 - tlf. 8910 2741

Afd. N1-N3 samt Lokal Psyk. Centrum:

Bent Hvolby, tlf. 7789 3282

Afd. N6-N7-N8

+ *Lokal Psyk. Nord & Djursland:*

Jesper Priskorn, tlf. 7789 3281

Afd. R1-R2-R3:

Bent Lykke – R1 – tlf. 7789 2914

Afd. S1-S7 + Lokal Psyk. Syd & Vest:

Peter Bugge – S2 – tlf. 7789 2202

Socialpsykiatrien:

Socialpsykiatri Centrum/Nord:

Dorte Friis – tlf. 8610 7577

Socialpsykiatri Djursland:

Hanne Hansen – tlf. 7789 6050

Socialpsykiatri Syd:

Bendte Roland - Kragelund

- tlf. 8736 1321

Annette Møller – *Tuesten Huse* -

tlf. 7789 6030

Jonna Mortensen – *Kjærsholm* –

tlf. 8692 1333

Socialpsykiatri Randers:

Hanne Guldbrandt – *Flintebjerg Centret*

tlf. 8640 1340 - 30

Tangkær Centret:

Aase Mortensen – tlf. 8786 7793

Rie Laursen – tlf. 8786 7791

Socialpsykiatri Silkeborg:

Birthe Mikkelsen - *Urbakken*

- tlf. 8696 9098

Lissy Nielsen - *Pilebakken*

- tlf. 8684 7869 - 24

Voksen Handicap

Forsorgshjemmet Østervang:
Jan Stubbe – tlf.

Børn & Unge:

Claus Pedersen - afs. E - tlf. 7789 4005

Århus Kommune

Lokalpsykiatri Århus:

Fællestillidsrepræsentant

Conny Windfeldt

Lokalpsykiatri Århus Centrum:

Conny Windfeldt – tlf. 8742 2400

Lokalpsykiatri Århus Nord:

Britt Graabæk – tlf.

Lokalpsykiatri Århus Vest:

Anna Maria Korsgaard – tlf. 7789 6150

Lokalpsykiatri Århus Syd:

Kontakt Conny Windfeldt – tlf. 8742 2400

Caritas:

Alice Grünspahn – tlf. 8678 5111

Odder Kommune

Rosenhuset

Annette Rasmussen – tlf. 8780 3990

Randers Kommune

Socialpsykiatri Randers:

Hanne Christensen - tlf.

Silkeborg Kommune

Socialpsykiatri Silkeborg:

Laila Fæster – tlf.

Seniorklubben

Hans Jørn Christensen

Carl Hansen

Vita Møller

Kaj Bundgaard

H

Du skal melde arbejdspladsskift til FOA-Psykiatri og/eller FOA-afdelingen

U

Har du brug for hjælp angående arbejdsforhold? Så kontakt venligst din tillidsmand!

S

Har du noget, du gerne vil have med i bladet -eller noget du ønsker, vi skal skrive om - så kontakt os

K

Er der ikke nogen på kontoret, så læg besked på telefonsvareren - vi ringer!

PSYKIATRIKLUBBEN

SKOVAGERVEJ 2 8240 RISSKOV 7789 3281 FAX 8617 5349